

Bóg zaprasza nas do modlitwy

Cele katechetyczne – wymagania ogólne

- Ukazanie modlitwy jako rozmowy z Bogiem na przykładzie postaci biblijnych.
- Rozwijanie umiejętności zwracania się do Boga w modlitwie na wzór biblijnych nauczycieli modlitwy.

Treści nauczania – wymagania szczegółowe

Uczeń:

- wylicza biblijne przykłady modlitwy;
- charakteryzuje modlitwę wybranych postaci biblijnych;
- wymienia różne rodzaje i formy modlitwy;
- uzasadnia potrzebę częstego i różnorodnego kontaktu z Bogiem w modlitwie;
- proponuje dobre praktyki w zakresie modlitwy;
- samodzielnie układa prośbę do Ducha Świętego o pomoc w modlitwie.

Pojęcia i postaci

Faryzeusz, celnik, rodzaje modlitwy, formy modlitwy, Bóg Ojciec, Jezus Chrystus, Duch Święty, Mojżesz, Abraham, Maryja, Zachariasz.

Wartości

Przebywanie z Bogiem na modlitwie, zawierzenie Bogu swojego życia, rozmowa z Bogiem.

Metody i środki

Artykuł, analiza tekstu, licytacja, praca z Pismem Świętym, wywiad, praca z podręcznikiem, test luk, giełda pomysłów, układanie modlitwy.

Propozycja realizacji

Modlitwa na rozpoczęcie

Ojciec nasz.

Cele lekcji. Nauczyciel podaje cele w języku ucznia: opowiem o modlitwie Abrahama, Mojżesza, Zachariasza i Maryi jako biblijnych wzorach rozmowy z Bogiem; wyliczę rodzaje i formy modlitwy; nawiązując do słów Jezusa, wyjaśnię, jak trzeba się modlić; ułożę własną prośbę do Ducha Świętego o pomoc w modlitwie.

Metoda – artykuł; analiza tekstu. Uczniowie zapoznają się z tekstem z podręcznika (punkt: „Z życia wzięte”) na temat stosowania zwrotów grzecznościowych i poprawności ich stosowania. Zapisują w zeszyte trzy słowa świadczące o dobrym wychowaniu (proszę, przepraszam, dziękuję) i dodają np. innym kolorem właściwy sposób ich wyrażania, by forma odpowiadała treści (gesty, mimika, postawa, szczerość, umiar).

Katecheta, komentując tę pracę, stwierdza, że tak jak wspomniane słowa świadczą o dobrym wychowaniu, tak dobre wychowanie religijne wymaga zwracania się do Boga w sposób adekwatny do spraw, z którymi przychodzimy. Nie jesteśmy pierwszymi, którzy kierują do Boga swą wdzięczność, prośby lub przebłaganie albo chwałą Go – inspiracją dla nas są m.in. biblijne wzory modlitwy.

Metoda – licytacja. Uczniowie deklarują, ile biblijnych wzorów modlitwy mogą podać. Zaczyna osoba, która zaproponuje największą liczbę (np. za poprawne wyliczenie może otrzymać plus). Oczekując na zgłoszenia, katecheta posługuje się znanym z licytacji zwrotem: „kto da więcej?”. Jeśli klasa jest mało liczna, licytację można przeprowadzić w grupach. Wszystkie wyliczone osoby zapisywane są na tablicy. W konkluzji katecheta stwierdza, że zarówno Stary, jak i Nowy Testament obfituje w postaci będące wzorami modlitwy.

Metoda – praca z Pismem Świętym, wywiad. Uczniowie podzieleni na cztery grupy zostają przydzieleni do drużyn biblijnych nauczycieli modlitwy – Abrahama, Mojżesza, Zachariasza i Maryi. Każda grupa otrzymuje tekst modlitwy swojego „przywódcy” (załącznik 1). Zadaniem grup jest ułożenie (na podstawie modlitwy) pytań do danej postaci i udzielenie odpowiedzi na te pytania. Po zakończonej pracy każda drużyna zaprezentuje swój wywiad pozostałym uczniom (katecheta przypomina, że tematem lekcji jest modlitwa, więc wywiady również powinny dotyczyć tego zagadnienia).

Metoda – praca z podręcznikiem, test luk. Uczniowie otrzymują test z lukami do uzupełnienia (załącznik 2) na podstawie tekstu z podręcznika. Test może być skopiowany i rozdany lub wyświetlony przez katechetę na rzutniku.

Metoda – giełda pomysłów. Jako przykład dobrej i złej modlitwy katecheta przytacza fragment Łk 18, 10–14. Zachęca uczniów do tego, by w modlitwie inspirowali się celnikiem, a starali się jak najmniej przypominać faryzeusza.

Każdy uczeń otrzymuje pięć małych kartek i zapisuje na nich pięć wskazówek do dobrej modlitwy (jedna wskazówka na jednej kartce). Następnie uczniowie wrzucają kartki do jednego pojemnika. Katecheta miesza kartki, a uczniowie losują po pięć przypadkowych kartek i przyklejają je w zeszytach.

Metoda – praca z Pismem Świętym, układanie modlitwy. Ćwiczenie 2 z podręcznika (punkt: „Po lekcjach”). Uczniowie czytają fragment Rz 8, 26: „Gdy bowiem nie umiemy się modlić tak, jak trzeba, sam Duch przyczynia się za nami w błaganiach, których nie można wyrazić słowami” i układają krótką prośbę do Ducha Świętego o pomoc w modlitwie”.

Podsumowanie lekcji

Katecheta stwierdza, że modlitwa ma istotny wpływ na naszą relację z Bogiem – podobnie jak spotkania i rozmowy z bliskimi lub znajomymi. Przyjaciele chcą spotykać się jak najczęściej, opowiadać sobie na bieżąco to, co się u nich dzieje. Dobrze by było w podobny sposób postrzeżać modlitwę – jako spotkanie i rozmowę z Przyjacielem. Wyjątkowym Przyjacielem, który zawsze nas słucha i spełnia nasze prośby, jeśli służą naszemu dobru.

Modlitwa na zakończenie

Psalm 8, 2–10 z podręcznika (punkt: „Dla ducha”) lub śpiew *Dziękuję, o Panie* (ewentualnie chętne osoby mogą odczytać ułożone przez siebie modlitwy do Ducha Świętego).

Praca domowa

Z podręcznika.

Zadanie dla chętnych: prezentacja na temat biblijnych wzorów modlitwy.

Korelacja z edukacją szkolną

- Język polski:

Motyw modlitwy w literaturze – opisy modlitwy (np. w *Quo vadis* H. Sienkiewicza).

Interpretacja Modlitwy Pańskiej z Ewangelii wg św. Mateusza – tworzenie wypowiedzi w wybranej formie.

- Muzyka i plastyka:

Śpiew jako modlitwa wspólnotowa.

- Język obcy nowożytny oraz język mniejszości narodowej lub etnicznej:

Słownictwo religijne: np. teksty modlitw.

Załącznik 1**DRUŻYNA ABRAHAMA**

(Rdz 18, 23–32)

Abraham rzekł: „Czy zamierzasz wygubić sprawiedliwych wespół z bezbożnymi? Może w tym mieście jest pięćdziesięciu sprawiedliwych; czy także zniszczysz to miasto i nie przebaczysz mu przez wzgląd na owych pięćdziesięciu sprawiedliwych, którzy w nim mieszkają? O, nie dopuść do tego, aby zginęli sprawiedliwi z bezbożnymi, aby stało się sprawiedliwemu to samo, co bezbożnemu! O, nie dopuść do tego! Czyż Ten, który jest sędzią nad całą ziemią, mógłby postąpić niesprawiedliwie?”. Pan odpowiedział: „Jeżeli znajdę w Sodomie pięćdziesięciu sprawiedliwych, przebaczę całemu miastu przez wzgląd na nich”. Rzekł znowu Abraham: „Pozwól, o Panie, że jeszcze ośmielę się mówić do Ciebie, choć jestem pyłem i prochem. Gdyby wśród tych pięćdziesięciu sprawiedliwych zabrakło pięciu, czy z braku tych pięciu zniszczysz całe miasto?”. Pan rzekł: „Nie zniszczę, jeśli znajdę tam czterdziestu pięciu”. Abraham znów odezwał się tymi słowami: „A może znalazłoby się tam czterdziestu?”. Pan rzekł: „Nie dokonam zniszczenia przez wzgląd na tych czterdziestu”. Wtedy Abraham powiedział: „Niech się nie gniewa Pan, jeśli rzeknę: może znalazłoby się tam trzydziestu?”. A na to Pan: „Nie dokonam zniszczenia, jeśli znajdę tam trzydziestu”. Rzekł Abraham: „Pozwól, o Panie, że ośmielę się zapytać: gdyby znalazło się tam dwudziestu?”. Pan odpowiedział: „Nie zniszczę przez wzgląd na tych dwudziestu”. Na to Abraham: „Niech mój Pan się nie gniewa, jeśli raz jeszcze zapytam: gdyby znalazło się tam dziesięciu?”. Odpowiedział Pan: „Nie zniszczę przez wzgląd na tych dziesięciu”.

DRUŻYNA MOJŻESZA

(Wj 33, 12–23)

Mojżesz rzekł znów do Pana: „Oto kazałeś mi wyprowadzić ten lud, a nie pouczyłeś mnie, kogo pošlesz ze mną, a jednak powiedziałaś do mnie: Znam cię po imieniu i jestem ci łaskaw. Jeśli darzysz mnie życzliwością, daj mi poznać Twoje zamiary, abym poznał, żeś mi łaskaw. Zważ także, iż ten naród jest Twoim ludem”. [Pan] powiedział: „Jeśli Ja osobiście pójdę, czy to cię zadowoli?”. Mojżesz rzekł wtedy: „Jeśli nie pójdziesz sam, to raczej zakaż nam wyruszać stąd. Po czym poznam, ja i lud mój, że darzysz nas łaskawością, jeśli nie po tym, że pójdziesz z nami, gdyż przez to będziemy wyróżnieni ja i Twój lud spośród wszystkich narodów, które są na ziemi?”. Pan odpowiedział Mojżeszowi: „Uczynię to, o co prosisz, ponieważ jestem ci łaskaw, a znam cię po imieniu”.

I rzekł [Mojżesz]: „Spraw, abym ujrział Twoją chwałę”. [Pan] odpowiedział: „Ja ukażę ci mój majestat i ogłoszę przed tobą imię Jahwe, bo Ja wyświadczam łaskę, komu chcę, i miłosierdzie, komu Mi się podoba”. I znowu rzekł: „Nie będziesz mógł oglądać mojego oblicza, gdyż żaden człowiek nie może oglądać mojego oblicza i pozostać przy życiu”. I rzekł jeszcze Pan: „Oto miejsce przy Mnie, stań obok skały. Gdy przechodzić będzie moja chwała, postawię cię w rozpadlinie skały i położę dłoń moją na tobie, aż przejdę. A gdy cofnę dłoń, ujrzysz Mnie z tyłu, lecz oblicza mojego nie ukażę tobie”.

DRUŻYNA ZACHARIASZA

(Łk 1, 68–79)

Błogostawiony Pan, Bóg Izraela,
bo nawiedził lud swój i odkupił,
i moc zbawczą nam wzbudził
w domu sługi swego Dawida:
jak zapowiedział to z dawien dawna
przez usta swych świętych proroków,
że nas wybawi od nieprzyjaciół
i z ręki wszystkich, którzy nas nienawidzą;
że miłosierdzie okaże ojcom naszym
i wspomni na swoje święte przymierze –
na przysięgę, którą złożył ojcu naszemu, Abrahamowi,
że nam użyczy tego,
iż z mocy nieprzyjaciół wyrwani
bez lęku służyć Mu będziemy
w pobożności i sprawiedliwości przed Nim
po wszystkie dni nasze.

A i ty, dziecie, prorokiem Najwyższego zwać się będziesz,
bo pójdziesz przed Panem przygotować Mu drogi;
Jego ludowi dasz poznać zbawienie,
[co się dokona] przez odpuszczenie mu grzechów,
dzięki litości serdecznej Boga naszego.

Przez nią nawiedzi nas Słońce Wschodzące z wysoka,
by zajaśnieć tym, co w mroku i cieniu śmierci mieszkają,
aby nasze kroki zwrócić na drogę pokoju.

DRUŻYNA MARYI

(Łk 1, 46–55)

Wielbi dusza moja Pana,
i raduje się duch mój w Bogu, moim Zbawcy.
Bo wejrzał na uniżenie Służebnicy swojej.
Oto bowiem błogosławić mnie będą odtąd wszystkie pokolenia,
gdyż wielkie rzeczy uczynił mi Wszechmocny;
a święte jest Jego imię –
i miłosierdzie Jego z pokoleń na pokolenia dla tych, co się Go boją.
On przejawia moc ramienia swego,
rozprasza pysznięcych się zamysłami serc swoich.
Strąca władców z tronu, a wywyższa pokornych.
Głodnych syci dobrami, a bogatych odprawia z niczym.
Ujął się za sługą swoim, Izraelem,
pomny na miłosierdzie swoje,
jak przyobiegał naszym ojcom –
Abrahamowi i jego potomstwu na wieki.

Załącznik 2

Test luk

Modlitwa to

.....

Wyróżnia się następujące rodzaje modlitwy:

i

W tradycji chrześcijańskiej znane są także formy modlitwy:.....,

.....

oraz.....

Najdoskonalszym wzorem modlitwy jest.....

.....

W Ewangelii Łukasza znajdziemy też dwa piękne hymny –

..... – Pieśń Maryi oraz

czyli Pieśń Zachariasza.

Modląc się, nie powinniśmy być jak.....

.....

czy

.....